

**Naalakkersuisut suliffeqarfittut innuttaasunik tapersersortarialinnik
suliffissaqartitsisunik nalunaarsugaasut pillugit inatsisisstatut siunnersummik
kingusinnerpaamik UKA2019-mi saqqum meeqqullugit Inatsisartut
aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.**

Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsenimit, Inuit Ataqatigiinneersumit saqqummiunneqartoq

pillugu

Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliap

siunnersuutip aappassaaneerneqarneranut

ISUMALIUTISSIISUTAA

Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliap suliarinninnermini ilaasortarai:
Inatsisartunut ilaasortaq Jens Nielsen, Siumut, Siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Múte B. Egede, Inuit Ataqatigiit, Siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Mala Høj Kuko, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Henrik Fleischer; Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Randi V. Evaldsen, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq Tillie Martinussen, Suleqatigiissitsisut
Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit

UKA2018-imi ulloq 8. november 2018-imi siullermeerinninnerup kingorna
Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliap siunnersuut misissorpaa.

1. Siunnersuutip imarisai siunertaalu

“Suliffeqarfittut innuttaasunik tapersersortarialinnik suliffissaqartitsisutut” taallugit suliffeqarfinnik namminersortunik qitiusumik nalunaarsuinissamik ajornarunnaarsitsinissaq siunnersuuteqartup siunnersuuteqarnermigut kissaatigaa. Tamatuma suliffeqarfiiit innuttaasunik tapersersortarialinnik suliffeqartitsisut nalunaarsorneqartarnissaannut inatsisisstatut siunnersummik suliaqartoqarneratigut qulakkeerneqarnissaa kissaatigineqarpoq. Suliffeqarfiiit namminersortut iluanaarniuteqarnerup nalinginnaasup saniatigut isumaginninnikkut avatangiisitigullu inuiaqatigiinnut attuumassutilinnik suliniuteqartut takussaalersinnissaat siuarsarneqarnissaallu siunnersummi siunertaavoq.

2. Ataatsimiititaliap siunnersummik suliarinninnera

Siunnersuutip matuma siullermeerinninnermi soqutigineqarluarnera ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq, pingaartumik isumaginninnikkut periarfissiissutai pillugit. Taamaattorli taagummik “suliffeqarfik innuttaasunik tapersersortarialinnik suliffeqartitsisumik” sunarpiaq pineqarnersoq isumaliutissiissutikkut matumuunakkut nassuaatigissallugu pitsasutut nalilerneqarpoq.

4.1 taaguut “suliffeqarfiiit innuttaasunik tapersersortarialinnik suliffeqartitsisut”
 suliffeqarfiiit innuttaasunik tapersersortarialinnik suliffeqartitsisut inuussutissarsiornikkut ingerlatsinermi – nunatsinniinnaanngitsoq - sammisaasut nutaat paasineqarsinnaavoq.
 Danmarkimi *Suliffeqarfiiit tapersersortarialinnik suliffeqartitsisut nalunaarsorneqarsimasut pillugit inatsit nr. 711, 25. juni 2014-imeersoq* sammisamini Europami siullersaavoq.
 Suliffeqarfik tapersersortarialinnik suliffeqartitsisoq danskit naalakkersuisuinit ima erseqqinnerusumik nassuiardeqarpoq:

*“Suliffeqarfik namminersortoq - atuunnermigut isaatitsinermigullu –
 isumaginninnikkut inuaqatigiinnullu iluaqutaasussanik immikkut ittunik
 siuarsaanissamik siunertaqarluni inuussutissarsiuummik ingerlatsisoq.”¹*

Ataatsimiititaliamit siunnersuuteqartoq siullerpaamik iliuuserineqartumit annertuumik isumassarsiornissamorineqarpoq. Tamanna tunngavigalugu suliffeqarfiiit tapersersortarialinnik suliffeqartitsisut qanoq inatsit qulaani pineqartoq naapertorlugu paasineqarnissaat pillugu pissutsit ataanittut nalunaarsornissaat ataatsimiititaliamit pitsaasuusorineqarpoq.

Suliffeqarfinnik tapersersortarialinnik suliffeqartitsisumik nalunaarsuineq makkuninnga nassataqarpoq:

- Suliffeqarfinnik nalunaarsorneqarnissamik nammineerlutik kissaateqarlutillu qinnuteqarsimasunik nalunaarsuiffik ataaseq
- Suliffeqarfinnik – niuerfinni nammineq aningaaarsiuutigalugu ingerlatap saniatigut - isumaginninnikkut ikiortarialinnik sulisoqarnissamik nammineerlutik toqqaasimasunik nalunaarsuiffik alla.
- Suliniutinik inatsisitigut aalajangersakkanik tunngaveqarluni uppermarsaasikkanik nalunaarsuiffik
- Suliffeqarfiiup namminersortup inuaqatigiinnut iluaqutaasumik suliniutini ilisarnaasiullugu nittarsaassisinnaaneranut periarfissaq, tassa tunisassiorup naapertuuttumik akilerneqarsimaneranik-, akuutissartaqannginnermik-, inuussutissartat pillugit- il.il. ilisarnaatillit naligalugit.

¹ Takuuk: <http://socialvirksomhed.dk/om/socialokonomisk-virksomhed> danskit naalakkersuisuisa suliffeqarfiiit ikiortarialinnik suliffeqartitsisut siammerneqarnissaannik suliniuteqarnerat tunngavigalugu nittartagaq taanna pilersinneqarsimavoq.

Illuatungaani suliffeqarfittut tapersersortarialinnik suliffeqartitsisutut nalunaarsorneqarneq makkuninnga nassataqanngilaq:

- Inuaqatigiinnut iluaqutaasussanik aalajangersimasunik naammassinninnissamik suliffeqarfinnik tamanik imaluunniit suliffeqarfiiit namminersortut ilaannik pisussaaffiliineq
- Sulinuit unammilleqatigiinnermik equngalersitsisoq, suliffeqarfiiit namminersortut ilaannik allanut naleqquillugit pitsaanerumik inissisimalersitsisoq
- Suliffeqarfiiit namminersortut takorluukkatut, anguniagassatut il.il. nalunaarutigisaannut pisortat akulerunnissaat.

Tamanna tunngavigalugu minnerunngitsumillu suliffeqarfinni ataasiakkaani nalunaarsorneqarnerup taamaallaat nammineq piumassutsimik tunngaveqartussaanera naatsorsuutigineqarmat suliffeqarfittut tapersersortarialinnik suliffeqartitsisutut nalunaarsorneqarsinnaaneq unammilleqatigiinnermik equngalersitsisutut ataatsimiitaliamit nalilerneqanngilaq aalajangersimasunillu salliuitsinerusorineqarani.

4.2 Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat

Ataatsimiitaliap paasivaa Naalakkersuisut siunnersuutip matuma siullermeerneqarnerani allannguutissatut siunnersummik ima oqaasertalerneqartumik saqqummiussisut:

"Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut, Naalakkersuisut pisussaaffilernissaannik Inatsisartut inatsisissaattut siunnersummik suliaqarnissamik, suliffeqarfiiit innuttaasunik ikiortarialinnik suliffissaqartitsisartut nalunaarsorneqartarnissaat pillugu, imaluunniit suliffeqarfiiit innuttaasunik ikiortarialinnik suliffissaqartitsisut pillugit nassuiaammik UPA2020-imi saqqummiusseqqullugit".

Allannguutissatut siunnersuut suliassanik marlunniik, tamarmik imminnut mattuttunik suliaqarnissamik Naalakkersuisunut pisussaaffiliisoq pineqartoq ataatsimiitaliap maluginiarpaa. Tamatuma malitsigaa Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat akuersissutigineqassappat, Naalakkersuisut:

1. Suliffeqarfittut ikiortarialinnik suliffeqartitsisutut nalunaarsukkat pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersummik suliaqassapput UPA2020-MILU saqqummiullugu.

Imaluunniit:

2. Suliffeqarfiiit ikiortarialinnik suliffeqartitsisut pillugit nassuiaammik UPA2020-mi saqqummiussissapput

Inatsisitigut inissisimanermik oqaatigineqartutut allannguinertermik taamaattumik pisariaqartitsisoqarnera pillugu misissueqqissaartoqartinnagu inatsisissatut siunnersummik

saqqummiussisoqannginnissaa ataatsimiititaliamit tunngaviatigut taperserneqarpoq. Misissueqqissaarnerni taamaattuni akuusunik attuumassuteqartunik tamatigut peqataatitsisoqartariaqarpoq, soorlu oqartussaasunik pisortatigullu suliassaqarfinnik allanik, matumanili aamma inuussutissarsior tunik namminersortunik.

Suliffeqarfittut tapersersortarialinnik suliffeqartitsisutut nalunaarsukkat pillugit inatsisissatut siunnersummik saqqummiussinissaq Naalakkersuisut toqqarpassuk arlaatigut piareersaateqarnissaq naatsorsuutigineqartariaqassaaq – suliassarlu taannarpiaavoq nassuaatip siunnersuutigineqartup imarisariaqagaa. Ilaatigut tusarniaanissat inatsisilerinikkullu misissuinissaq eqqarsaatigalugit misissueqqissaarneq taaneqartoq, naggataanut inatsisissatut siunnersummik saqqummiussisoqarneranik kinguneqassaguni 2019-imi ukiakkut naammassineqareersimassaaq. Tamatuma nassatarisariaqarpaa Naalakkersuisut nassuaammik qulaani imm. 2-mi taaneqartumik UKA2019-imi naammassinnereertariaqarnerat, taamaanngippammi imm. 1, naammassineqarsinnaassanngilaq.

3. Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunissai

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutip piviusunngortinneqarnerata aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunissai Inatsisartut suleriaasianni §33, imm. 1 malillugu siunnersummut tunngavilersuutini allaaserineqarsimassapput. Siunnersuutip piviusunngortinneqarnerani aningaasaqarnikkut kingunissai siunnersuummi allaaserineqarsimasut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Taamaalilluni siunnersuutaqqaartumik akuersissutiginnineq inatsisilerinikkut piareersaateqarnermut AC-p ukiumut ataatsimut akissarsiaanik naleqartussatut siunnersuuteqartumit nalilerneqarpoq, tassa 500.0000 kr.-inik. Tamatuminnga allaanerusumik naliliinissaminut ataatsimiititaliaq tunngavissarsinngilaq, soorluttaaq inuussutissarsior tunut namminersortunut kingunissat pillugit kiisalu pisortat, suliffeqarfinnut tapersersortarialinnik suliffeqartitsisuusinnaasunut sunniutigisaannik siunnersuuteqartup allaaserinnissimanera ataatsimiititaliap maluginiaraa. Ataatsimiititaliaq tamatuma saniatigut siunnersummik matuminnga qulaani suliariinninnermut innersuussissaaq.

Allannguutissatut siunnersummik akuersissutiginnissinnaanerup aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisinnaasai pillugit naatsorsuutigisanik nutaanik Naalakkersuisut saqqummiussisimangillat. Sammisami nutaami inatsimmik piareersaateqarnermi suliarineqartussatut nalinginnaasumik naatsorsuutigineqartartunik nassuaatip oqaatigineqartup imaqarnissaa ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqarpoq. Taamaattorli nassuaammik piareersaateqarlni suliaqarnermi naqiterisitsisinnaanermut tamanullu saqqummiussinermut saniatigut aningaasartuuteqartoqarsinnaavoq.

4. Ataatsimiitaliap inassuteqaatai

Ataatsimiitaliami **amerlanerussuteqartut** Inuit Ataqatigiinneersut, Demokraatineersut kiisalu Suleqatigiissitsisuneersut **siunnersuutaqquartup akuersissutigineqarnissaa** inaassutigaat.

Ataatsimiitaliami **ikinnerussuteqartut** Siumumeersut **Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuataat akuersissutigineqarnissaa** inaassutigaat.

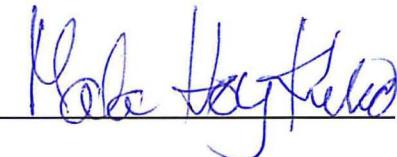
Ataatsimiititaliap taama oqaaseqaateqarluni isumaliutissiisummilu allassimaneratut paasinnilluni siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Múte B. Egede
Siulittaasup tullia

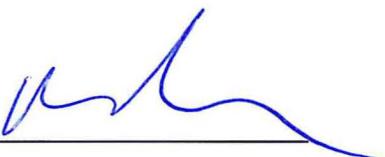
Jens Danielsen
Siulittaasoq

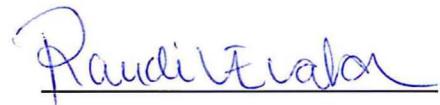
Mala H. Kúko

Henrik Fleischer

Peter Olsen

Randi V. Evaldsen

Tillie Martinussen